

**Raport final de monitorizare ex-post
a proiectului finanțat din FNDRL**

Codul proiectului:	N 24 253 DL
Denumire proiectului:	Restaurarea conacului „Russo” din satul Măcăreuca, comuna Cotova, raionul Drochia
Domeniul și măsura de intervenție:	2. Construcția și renovarea infrastructurii sociale
Măsura	2.4 Restaurarea / reabilitarea / reconstituirea / conservarea monumentelor / structurilor istorice specifice pentru arhitectura rurală tradițională într-o anumită zonă, destinate unor scopuri publice, inclusiv monumente de for public
Localitatea proiectului:	s. Măcăreuca, com Cotova, r-nul Drochia
Beneficiar:	Primăria com Cotova, r-nul Drochia
Bugetul proiectului:	4.929.484,69 lei
Suma finanțată din FNDRL:	4.560.033,95 lei
Data semnării contractului de finanțare:	# 266-N24253DI-2022
Data transmiterii obiectului:	15.08.2024

Măsurarea indicatorilor efectivi de rezultat și produs

Indicator	Tip	Valoarea planificată	Metoda de măsurare a indicatorului	Data măsurării	Valoarea efectivă
1 monument istoric for public (Conacul Russo) renovată(460m2 acoperis/320pereti termoizolati/49,97 m2 ferestre/51,72m2 usi/ 299m2 tavan/696 m2 pardoseli) dotată, 1 zona de agrement aferent conacului amenajată, 1 zona de agrement aferent conacului amenajată, 1 atelier de meșteșugărit creat, dotat și amenajat, 1 centru de dezvoltare și promovare a turismului rural sala de expoziție,	Produs	1 monument istoric for public (Conacul Russo) renovată (460m2 acoperis/320pereti termoizolati/49,97 m2 ferestre/51,72m2 usi/ 299m2 tavan/696 m2 pereti/294m2 pardoseli) dotată, 1 zona de agrement aferent conacului amenajată, 1 atelier de meșteșugărit creat, dotat și amenajat, 1 centru de dezvoltare și promovare a turismului rural sala de expoziție,	1. Analiza documentară a dosarului: - Cererea de finanțare a proiectului. - Documentele tehnico-financiare; - Proces verbal de RTL din data de 15.08.2024; - Actul de formare a costurilor investitionale nr. 509 din 03.04.2025; - Planul cu actiuni de asigurare durabilitate a proiectului din 14.02.2025; - Nota informativă cu privire la acțiunile post-implementare, nr. 642 din 22.08.2025. 2. Vizite de monitorizare post-implementare a proiectului din data de 08.08.2025, 19.06.2026; 3. Interviu cu beneficiarul și unitatea de implementare a proiectului. 4. Raport Final din data 29.06.2026 elaborat de APL.	Vizita de monitorizare post-implementare în teren din data de 19.06.2026	1 monument istoric for public (Conacul Russo) renovată(460m2 acoperis/320pereti termoizolati/49,97 m2 ferestre/51,72m2 usi/ 299m2 tavan/696 m2 pereti/294m2 pardoseli) dotată, 1 zona de agrement aferent conacului amenajată, 1 atelier de meșteșugărit creat, dotat și amenajat, 1 centru de dezvoltare și promovare a turismului rural sala de expoziție,
Acces îmbunătățit pentru 3383 locuitori, beneficiari direcți ai infrastructurii reabilite - 1 localitate beneficiară de infrastructura reabilitată;	Rezultat	Acces îmbunătățit pentru 3383 locuitori, beneficiari direcți ai infrastructurii reabilite - 1 localitate beneficiară de infrastructura reabilitată;	1. Analiza documentară a dosarului: - Cererea de finanțare a proiectului. - Documentele tehnico-financiare; - Proces verbal de RTL din data de 15.08.2024; - Actul de formare a costurilor investitionale nr. 509 din 03.04.2025; - Planul cu actiuni de asigurare durabilitate a proiectului din 14.02.2025; - Nota informativă cu privire la acțiunile post-implementare, nr. 642 din 22.08.2025. 2. Vizite de monitorizare post-implementare a proiectului din data de 08.08.2025, 19.06.2026; 3. Interviu cu beneficiarul și unitatea de implementare a proiectului. 4. Raport Final din data 29.06.2026 elaborat de APL.	Vizita de monitorizare post-implementare în teren din data de 19.06.2026	Acces îmbunătățit pentru 3383 locuitori, beneficiari direcți ai infrastructurii reabilite - 1 localitate beneficiară de infrastructura reabilitată;

1. Verificarea respectării cerințelor de sustenabilitate (durabilitate și continuitatea proiectului)

Cerințe de sustenabilitate	Aspecte planificate	Aspecte efective
Acțiunile întreprinse pentru asigurarea continuității proiectului	1. Planificarea acțiunilor cu privire la constatarea costului investițional; 2. Planificarea acțiunilor de asigurare a vizibilității proiectului prin elaborarea și amplasarea panoului informativ conform prevederilor Ghidului de identitate vizuală al ONDRL; 3. Planificarea acțiunilor de transmitere în gestiune a bunului format către instituția vizată , conform investiției; 4. Planificarea acțiunilor de mentenanță a bunului format și dotat; 5. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor tehnice cu desemnarea unei persoane responsabile de întreținerea și gestionarea bunului format); 6. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor financiare/de alocare a mijloacelor financiare din bugetul local, pentru întreținerea bunului format); 7. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor integrate / de accesare de noi fonduri prin scrierea de noi idei de proiect, pentru dezvoltare bunului creat), dacă este cazul;	Conform raportului anual post-implementare din momentul luarii la evidenta a investitiei, s-au realizat un șir de activitati in vederea asigurarii dezvoltarii si durabilitatii proiectului: - Conacul a fost conectat la rețeaua electrica; - Pe peretii interior au fost instalate ramele cu suporturi pentru expozitii; - Au fost atrase noi investitii sub forma de granturi datorita carora institutia a fost dotata partial cu mobilier si echipamente si totodata au demararea lucrarile de restaurare a parcului boieresc Russo; - Complexul istoric arhitectural a fost inclus ca parte componenta a Zonei ECO-Turistice “Izvorul Vietii” din r-nul Drochia. Totodata, au fost intreprinse masuri se promovare a turismul rural prin rețelele de socializare.

Resursele financiare și umane alocate pentru asigurarea continuității proiectului	-Conform Planului de durabilitate, primăria va planifica din bugetul local resurse pentru asigurarea vizibilității și instalarea unui panou informativ, cost estimat- 2,0 mii lei. -APL va asigura mentenanța și integritatea infrastructurii create și managementul post-implementare; -APL planifica resurse pentru mentenanța bunului in suma de 18,0 mii lei.	Investitia a fost preluata la evidenta contabilă de catre primaria com. Cotova care asigura gestionarea si intretinerea acesteia. Responsabil de gestionarea bunului format a fost desemnat managerul institutiei reabilitate, in atributiile caruia se include mentenanta institutiei, implementarea actiunilor de dezvoltarea si promovare a turismului rural (crearea si organizarea de expozitii, seminare, instruirii, publicatii , colectarea de fonduri, includerea Zonei ECO-Turistice "Izvorul Vietii" in traseul turistic National. Mijloacele financiare planificate in bugetul APL pentru gestionarea bunului pentru anul 2025 constituie 48000 lei incluzând cheltuieli de salarizare managerului institutiei- 30000 lei si angajatului de paza-18000 lei. Dotarile din cadrul institutiei (mese, scaune, jaluzele, fotolii, dulapuri si calculator cu imprimanta) au fost obtinute prin intermediul unui grant de care a beneficiat institutia. Suma totala investita de APL Cotova pina in prezent, conform raportului post-implementare constituie 178017 lei	
Rezultatele obținute prin proiect care au produs / produc efecte și după finalizare	Ca rezultat al implementării proiectului de renovare a Conacului Russo se urmareste crearea unui centru de dezvoltare si promovare a turismului rural cu sala de expozitie, infiintarea unui atelier de mestesugarit si amenajarea unei zone de agrement aferenta edificiului ce va atrage oaspeti atit din Republica Moldova cit si de peste hotare , va oferi posibilitati de organizare a festivalurilor locale si regionale iar mesterii populari din zona vor avea ocazia sa promoveze si sa sporeasca interesul tinerilor fata de cultura stramosilor.	Ca urmare a finalizării proiectului de renovare a Conacului Russo, acesta a devenit una din cele mai importante obiective turistice din zona. Restabilirea Conacului Russo din localitatea Macareuca a produs un impact semnificativ asupra localitatii si a ramurei turismului rural din raionul Drochia contribuind la dezvoltarea atat economica cat si culturala in comuna si crearea unor noi locuri de muncă. Prin urmare, complexul istoric arhitectural a fost inclus in componenta Zonei ECO-Turistice "Izvorul Vietii" din r-nul Drochia care, in scurt timp a fost vizitata de circa 140 de persoane printre care turisti, refugiatii din Ucraina, studenti și elevi in cadrul excursiilor organizate, directorii de muzee si reprezentantii Oficiului National al Turismului si Village Travel Bot obiectivul devenind o atractie turistica solicitata. Resursele financiare acumulate din activitățile turistice-seminare, organizații de excursii, ghidaj, alimentație, agreement a generat venituri in institutie necesare pentru dezvoltarea proiectului si dinamizarea turismului social.	

Concluzii:	<p>1.Elaborarea prezentului raport are la bază constatările și datele colectate în cadrul vizitei de monitorizare efectuate în teritoriul la data de 19.06.2026</p> <p>2.Autoritatea publică locală (APL) a prezentat Raportul Final, elaborat conform cerințelor metodologice aplicabile proiectelor finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală.</p> <p>3.Vizibilitatea proiectului este asigurată prin instalarea plăcuței informative permanente, amplasată într-un loc vizibil și accesibil publicului.</p> <p>4. Conacul restaurat în cadrul proiectului este funcțional și utilizat conform destinației. În cadrul vizitei au fost constatate unele deficiențe a lucrărilor de finisare a sistemului de termoizolare a fațadelor edificiului. Întrucât lucrările executate se află în perioada de garanție, a fost solicitat întreprinderea demersurilor necesare către antreprenorul responsabil de execuția lucrărilor, în vederea examinării și remedierii tuturor neconformităților constatate, în conformitate cu obligațiile contractuale și prevederile legislației în vigoare.</p> <p>5. Investiția este administrată în regim de gestiune directă de către Autoritatea Publică Locală, care asigură funcționarea obiectivului prin desemnarea personalului responsabil de administrare, întreținere și valorificarea durabilă a investiției. În vederea dezvoltării continue a obiectivului și diversificării activităților desfășurate, în perioada 2024–2025 au fost implementate două proiecte finanțate prin intermediul GAL „Calea Dropiei”, cu o valoare totală de 119 566 lei, respectiv 212 100 lei. Autoritatea Publică Locală a asigurat cofinanțarea proiectelor în proporție de 20%, demonstrând implicarea activă în consolidarea și dezvoltarea investiției realizate.</p> <p>6. Pentru anul 2026, APL planifică implementarea unor noi investiții destinate valorificării patrimoniului cultural și sporirii atractivității obiectivului. În acest sens, este prevăzută amenajarea unei expoziții permanente cu genericul „Domniitorii Moldovei”, precum și amenajarea unui spațiu muzeistic dedicat boierului Russo, cu scopul promovării patrimoniului istoric și cultural al localității. Valoarea estimată a acestor activități este de aproximativ 160 000 lei, investițiile urmând să contribuie la diversificarea ofertei culturale, atragerea unui număr mai mare de vizitatori și consolidarea rolului obiectivului ca punct de interes turistic și educațional la nivel regional.</p> <p>7. Implementarea proiectului de restaurare a Conacului „Russo” a generat un impact semnificativ asupra valorificării patrimoniului cultural și dezvoltării turismului rural în comuna Cotova. După finalizarea lucrărilor de reabilitare, edificiul și-a reluat activitatea conform destinației, iar Centrul de Dezvoltare și Promovare a Turismului Rural funcționează în conformitate cu Planul de asigurare a durabilității aprobat, oferind un cadru adecvat pentru desfășurarea activităților culturale, educaționale și turistice.</p> <p>În vederea valorificării investiției și extinderii funcționalității obiectivului, prin intermediul proiectelor implementate cu sprijinul GAL „Calea Dropiei”, conacul a fost dotat cu mobilier și echipamente specifice desfășurării activităților expoziționale și culturale, sporind capacitatea instituției de a găzdui evenimente și de a primi vizitatori în condiții corespunzătoare.</p> <p>În perioada de după restaurare, în incinta conacului au fost organizate două expoziții temporare de pictură, a fost amenajată o expoziție permanentă dedicată patrimoniului local și au fost desfășurate multiple activități culturale, educative și comunitare, care au atras vizitatori din localitate și din alte regiuni. Aceste acțiuni au contribuit la promovarea patrimoniului istoric și cultural, la creșterea interesului pentru valorile locale și la implicarea comunității în activități de conservare și valorificare a identității culturale.</p> <p>Prin restaurarea și punerea în valoare a conacului, a fost consolidată zona ecoturistică „Izvorul Vieții”, fiind diversificată oferta turistică a regiunii și create premise pentru dezvoltarea turismului cultural și rural. Investiția contribuie la creșterea atractivității comunei Cotova, la stimularea economiei locale prin atragerea vizitatorilor și la dezvoltarea unui pol cultural și turistic cu impact pozitiv asupra comunității pe termen lung.</p>	
Direcția evaluare ex-post și raportare Data 19.06.2026		